

Gemeenteraad van Hengelo
Postbus 18
7550AA Hengelo

Gemeente Hengelo

Postbus 18
7550 AA Hengelo

Onderwerp	Zaaknummer	Uw kenmerk	Datum
Stand van zaken energietoeslag	3399974		30 maart 2022

Geachte leden van de gemeenteraad,

De energiearmoede houdt ons allemaal bezig. Het debat in de Tweede Kamer van afgelopen woensdag was daar ook een illustratie van. Met deze brief informeren wij u over de voorbereidingen en de uitvoering van de eenmalige energietoeslag aan huishoudens met een laag inkomen in Hengelo.

De regeling, voorwaarden en richtlijnen vanuit het Rijk zijn nog onvoldoende duidelijk. Dat betekent dat wij de komende tijd lokaal richtlijnen moeten opstellen en (beleids)keuzes moeten maken. Daar werken we met man en macht aan, zodat we onze inwoners zo spoedig mogelijk van de juiste informatie kunnen voorzien. Om te voorkomen dat mensen in de problemen raken door de hoge energierekening, betaalt de gemeente vanaf volgende week al een voorschot van 500 euro uit aan de huishoudens die een bijstandsuitkering of de individuele inkomenstoeslag ontvangen en daardoor bekend zijn bij de gemeente. Huishoudens met een laag inkomen die niet bekend zijn bij de gemeente moeten helaas nog even wachten. Zodra het college (en mogelijk uw raad) de richtlijnen hebben vastgesteld, komt op de website te staan hoe inwoner de toeslag kunnen aanvragen en aan welke voorwaarden ze moeten voldoen.

Met deze brief gaan we nader in op de recente ontwikkelingen, het voorschot van 500 euro en de stappen die we de komende tijd gaan zetten. Ook gaan we kort in op mogelijke financiële consequenties. Want hoewel het rijk geld beschikbaar heeft gesteld voor de uitvoering van deze regeling, verwachten we op basis van een eerste scan dat dit onvoldoende zal zijn. Gezien het belang van dit onderwerp en de mogelijke financiële consequenties vragen we uw presidium dan ook binnenkort een politieke markt te agenderen, om de benodigde besluitvorming zo spoedig mogelijk te laten verlopen.

Recente ontwikkelingen

Sinds eind 2021 spreekt het Rijk al over een tegemoetkoming voor de gestegen energielasten. Zij heeft aangegeven dat de gemeenten de uitbetaling hiervan voor hun rekening nemen, zonder dat daarvoor de spelregels omtrent hoogte van het bedrag (eerst 200 euro -december 2021- en sinds 11 maart 2022 spreekt men over 800 euro), de exacte bepaling van de doelgroep, de overige criteria en het budget per gemeente bekend zijn.

Zeer recent, namelijk op 21 maart is er een handreiking voor gemeenten verschenen die nodig is voor onze uitvoeringspraktijk. Deze handreiking laat nog heel veel ruimte voor lokale invulling. Op 23 maart heeft ook nog een Kamerdebat over dit onderwerp plaatsgevonden.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres
Burgemeester van der
Dussenplein 1

E-mailadres
gemeente@hengelo.nl
Telefoonnummer
14-074

Wat moet er nu gebeuren?

Door de keuzes die niet door het Rijk zijn gemaakt, moet iedere gemeente lokaal een aantal zaken in beleidsregels vastleggen:

- de doelgroep van de energietoeslag. Dit houdt in dat de gemeente bepaalt wat er onder een laag inkomen wordt verstaan;
- of er groepen worden uitgesloten van het recht op de energietoeslag (bijvoorbeeld groepen waarvan vaststaat dat zij geen energierekening hebben, zoals personen die in een instelling verblijven en dak- en thuislozen);
- welk inkomen in aanmerking wordt genomen, waarbij de inkomsten bedoeld in artikel 31, tweede lid, van de Participatiewet in ieder geval buiten beschouwing worden gelaten;
- de periode waarover het inkomen in aanmerking wordt genomen (de zogenoemde referentieperiode);
- óf en welk vermogen in aanmerking wordt genomen (vermogenstoets);
- de hoogte van het bedrag van de toe te kennen eenmalige energietoeslag, eventueel gedifferentieerd naar leefsituatie.

Financiële impact

Deze week hebben wij vernomen dat er het rijk 679 miljoen euro beschikbaar stelt aan gemeenten om de regeling uit te voeren. Dit bedrag wordt verdeeld op basis van de verdeelsleutel voor bijzondere bijstand. Dit betekent dat de gemeente Hengelo bij de meicirculaire ten behoeve van deze regeling naar verwachting afgerond 3.8 miljoen euro krijgt. Het rijk gaat ervan uit dat voor dit bedrag in Nederland 800.000 huishoudens met een laag inkomen voorzien kunnen worden van een bijdrage ad € 800,- om de hogere energielasten van te kunnen betalen. Ook de uitvoeringskosten moeten uit het budget dat iedere gemeente krijgt worden gedekt. Als we een grove inschatting maken van de kosten die we gaan maken als we logischerwijs aansluiten op ons huidige minimabeleid (120% bijstandsnorm) en geen vermogenstoets zouden toepassen omdat het categoriale bijzondere bijstand betreft, zien we dat het budget dat het Rijk beschikbaar stelt **onvoldoende** is om deze uitgaven te dekken.

Daarnaast zijn er stevige uitvoeringskosten gemoeid met de beoordeling van het recht op de regeling, die wij voor een groot deel op individuele basis moeten doen. Hiervoor krijgen de gemeenten geen aparte vergoeding. Deze componenten maken, dat het risico op een budgetoverschrijding aanzienlijk is en dat betekent dat deze regeling de budgetbevoegdheid van u als raad raakt. Wij willen als college voorkomen dat we in een situatie komen dat we het beschikbare budget overschrijden zonder dat u als raad in de positie bent geweest om hiermee in te stemmen.

De uitvoering van de regeling vraagt dus een aantal stappen:

- keuzes maken op alle onderwerpen die hierboven genoemd zijn;
- opstellen van beleidsregels waarin deze keuzes worden vastgelegd;
- waarschijnlijk: een raadsbesluit over de financiële kaders;

Zoals u zult begrijpen nemen al deze stappen tijd in beslag. De uitvoer van de regeling als geheel voor alle inwoners die tot de – nog definitief te bepalen – doelgroep behoren is op zeer korte termijn niet mogelijk. Dit ondanks de verwachtingen die door de communicatie vanuit het Rijk zijn gewekt bij onze inwoners.

Voorschot aan huishoudens met een bijstandsuitkering en individuele inkomenstoeslag

Wij vinden het uiterst onwenselijk dat onze inwoners langer dan strikt noodzakelijk op een tegemoetkoming moeten wachten. Vooruitlopend op het besluitvormingsproces over het bepalen van de beleidsregels en de consultatie van uw raad kiezen wij voor het verstrekken van een voorschot van 500 euro aan een groep waarvan we zeker weten dat zij recht hebben op een vergoeding. Het gaat dan om de volgende groepen:

- inwoners met een uitkering op basis van de Participatiewet én
- inwoners aan wie wij een individuele inkomenstoeslag verstrekken.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres

Burgemeester van der
Dussenplein 1

E-mailadres

gemeente@hengelo.nl

Telefoonnummer

14-074

Bladnummer

3

Zaaknummer Uw kenmerk

3399974

Van deze groep mensen weten we zeker dat zij een laag inkomen hebben en dat zij voldoen aan de vermogenstoets.

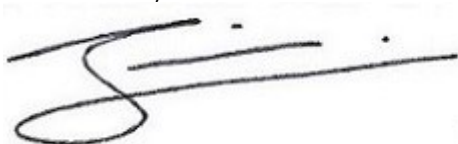
Andere inwoners met een laag inkomen kunnen we helaas pas van dienst zijn als we de regeling verder uitgewerkt hebben. Wij doen er alles aan zo spoedig mogelijk te communiceren of zij in aanmerking kunnen komen en hoe zij een aanvraag in kunnen dienen.

We verwachten uiterlijk medio april een voorstel aan uw raad te kunnen doen. Omdat deze regeling mogelijk uw budgetbevoegdheid raakt, verzoeken wij uw presidium om dit onderwerp zo spoedig mogelijk te agenderen, om vertraging in het proces te voorkomen.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Hengelo,
de secretaris,

de burgemeester,

De heer J. Eshuis

De heer S.W.J.G. Schelberg

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres

Burgemeester van der
Dussenplein 1

E-mailadres

gemeente@hengelo.nl

Telefoonnummer

14-074